

خۆشه‌ویستی بو فیڤرگه یارمه‌تی سه‌رکه‌وتنی فیڤرخواز ده‌دات

هه‌وراز جه‌لیل

ئهرکه‌کانی خۆی به‌جیهێنا ئه‌وه پێویسته پاداشت بکری تاکو هاوسه‌نگی و چالاکی مێشک و فیکری بگه‌ڕێته‌وه ئاستی خۆی ئه‌مه‌ش دواى مانـــــــدوو‌بوونی له فیڤرگه به‌جیهێنانی ئهرکه‌کانی رۆژی دواتر.

گومانیشی تێدا نییه که مه‌ترخه‌می و هه‌زنه‌کردن له فیڤرگه هۆکاری ده‌روونی هیه، که پێویسته ئامۆژگاری پـــــــپۆزانی ده‌روونــــی و کۆمه‌ڵناسی به‌هه‌ند وهر‌بگیرئ، ره‌نگه ره‌تکردنه‌وی فیڤرگه له‌به‌ر نزمی ئاستی وهرگرتنی وانه‌کان و جیاوازی نێوان وتنه‌وی وانه‌ی مامۆستاو ماله‌وه بێت ئه‌مه‌ش ئهرکی دایک و باوک زیاتر ده‌کات، چونکه بۆ چاره‌سه‌کردنی ئه‌و کێشه‌یه پێویست ده‌کات دایک یاخود باوک سه‌ردانی فیڤرگه بکه‌ن و له‌ناو پۆله‌که‌دا دانیشن و سه‌یری شـــــــیوازی وانه وتنه‌وی مامۆستاکه بکه‌ن تاکو له‌ ماله‌وه به‌همان شیوه ره‌فتار له‌گه‌ل منداڵه‌که بکه‌ن، هه‌روه‌ها پێویسته زۆر له منداڵ نه‌کری بۆ به‌جیهێنانی ئهرکه‌کانیان کاتی که ماندوون، به‌لکو ده‌بی یارمه‌تی بدری بۆ ئه‌وی پشوو‌یه‌ک وهر‌بگری بۆ ئه‌وی چالاکی جه‌سته‌یی و هۆشیارى بگه‌ڕێته‌وه ئاستی خۆی، چونکه گه‌ڕانه‌وی چالاکی جه‌سته‌یی و عه‌قلى و هۆشیاری زۆر گرنگه بۆ به‌ده‌ستهێنانی ئامانجی زانستی باش.

باخچه هه‌ندئ هۆکاری دیاری تیا به که یارمه‌تی منداڵ ده‌دات بۆ وهرگرتنی بیرۆکه‌یه‌کی راست و دروست له‌مه‌ر فیڤرگه.

پسپۆزانی په‌روه‌رده دووپاتی ده‌کهنه‌وه که خۆیتندنه‌وی باش و شیکارکردنی دروست بنه‌مای سه‌ره‌کی پێشکه‌وتنه له فیڤرگه، ئه‌مه‌ش مانای ئه‌وه‌یه که هه‌ستی قسه‌کردنی منداڵ پاراو‌تر ده‌بی‌ت و کارێکی گرنگه تاکو بتوانی به‌شیوه‌یه‌کی راست و دروست و شه‌کان بلیت و ده‌بیته هۆی زیادکردنی هه‌زی منداڵ بۆ فیـــــــرگه، ئه‌مه‌ش دواى ئاماده‌کردنی ده‌روونی و فیکری منداڵ ده‌بی، هه‌روه‌ها پێویسته که‌شو‌هه‌وايه‌کی هاوبه‌ش له‌سه‌ر بنه‌مای هاوکارى له‌نێوان منداڵ و دایک دروست بکری، بۆ نموونه ده‌بی منداڵ هه‌ست بکات که دایکی به‌رده‌وام لایه‌نگیریتى و هاوکارى ده‌کات و یارمه‌تی ده‌دات له‌ دۆزیـــــــنه‌وی چاره‌سه‌ری گونجاو بۆ ئه‌و کێشانه‌ی که دینه‌ ریگه‌ی، کاتێک ته‌رخان بکری بۆ رۆشن‌بیرکردنی منداڵ به‌هه‌لبژاردنی کتێب و گۆڤاری گونجاو بۆ ته‌مه‌نی منداڵه‌کو رێنمایی کردنی بۆ به‌جیهێنانی ئهرکه‌کانی فیڤرگه، ئه‌مانه یارمه‌تی منداڵ ده‌دات که هۆشیارى و مێشک و بیرکردنه‌وی خۆی به‌کار به‌یئى و پشت به‌ توانا‌کانی خۆی ببه‌ستى و بروای به‌خۆی بێت، هۆکاریکی دیکه که پالنه‌ره بۆ زیاتر ئاره‌زووکردنی فیڤرگه ئه‌ویــــش ئه‌گه‌ر منداڵه‌که

له‌ ماله‌وه دابین بکات، بۆ نموونه شیوازی یاریکردنی به‌جۆریک بێت که فیڤری بیرکردنه‌وی بکات وه‌ک کۆکردنه‌وه‌ی ژماره‌کردنی شه‌ته‌کان و لـــــــیده‌رکردن و لیکدانیان و ته‌رخانکردنی چه‌ند کاتژمێریک بۆ خۆیتندنه‌وه‌و نووسین.

هۆکاریکی گرنگی دیکه ئه‌وه‌یه که پێویسته منداڵ بچێته باخچه‌ی ساوايان، چونکه هۆکاریکی زۆر باشه وه‌ک پالنه‌ریک بۆ منداڵ و یارمه‌تی ده‌دات بـــــــۆ گونجاندن و تیکه‌لبوونی منداڵه‌که به منداڵی دیکه‌و ئاماده ده‌بی بۆ فیڤرگه‌و پرکردنه‌وی لایه‌نی سۆزدارى منداڵ، ئه‌مه‌و جگه له‌وی که

پێویسته بـــــــیروۆکه‌ی فیڤرگه له‌به‌رچاوى منداڵ روون بکریته‌وه‌و بزانیی که فیڤرگه شتیکی زۆر گرنگه‌و پێویسته‌و داها‌توو و چاره‌نووسی له‌سه‌ر وه‌ستاوه‌و تچه‌ند ئاستی زانستی و زانیـــــــاری زـــــــیاترئ ئه‌وه پله‌وپایه‌ی به‌رزترى ده‌بی له که‌مه‌لگه‌داو فیڤرگه ریگر نییه له‌به‌رده‌م موماره‌سه‌ه‌کردنی ئه‌و یاریانه‌ی که هه‌زی لـــــــیانه، به‌لام فیڤر ده‌بی که هه‌موو شتیکی کاتی دیاریکراوی هیه.

بۆ ئاسانکردنی ئاویته‌بوونی منداڵ له که‌شو‌هه‌واى فیڤرگه پـــــــیش گه‌یشتن به ته‌مه‌نی دیاریکراو بۆ فیڤرگه خێزان ده‌توانی هه‌ندئ پێداویستی فیڤرگه

تاکو ده‌توانی هاوڕینه‌ی دروست بکات که ئه‌و بۆشایه‌ی ناخی پر ده‌کاته‌وه‌و قه‌ره‌بووی نیوه‌ی رۆژه‌که‌ی ده‌کاته‌وه له یاریکردن و بـــــــی به‌رپرسیاریتی و مه‌یل و ئاره‌زووی بۆ فیڤرگه زیاتر ده‌بی.

ره‌نگه ئه‌و مانـــــــدوو‌بوونی منداڵ له فیڤرگه بۆ فیڤربوون ده‌بیـــــــنئ هۆکاریک نه‌بی بۆ که‌مکردنه‌وی هه‌زی له فیڤرگه، چونکه مێشکی به‌ بیرکردنه‌وه و کارکردن هه‌لاک ده‌بی به‌رامبه‌ر به‌م گۆرانکاریه‌ی له ژيانیدا رووی داوه، له جیهـــــــانی نابه‌رپرسیاریتی و یاریکردنه‌وه بۆ جیهانی هه‌ول و ماندوو‌بوون و خۆیتدن و فیڤربوون، بۆیه زۆر

هه‌رچه‌نده منداڵان زۆربه‌یان هه‌زیان له فیڤرگه و جانتایه له‌به‌ر ئه‌وه‌ی منداڵی دیکه ده‌بیـــــــنن که ده‌چنه فیڤرگه، به‌لام گونجاندن و قوولـــــــبوونه‌وه له‌ناو ئه‌و که‌شو‌هه‌وايه ئاسان نییه.

منداڵ زۆرچار هه‌ز به فیڤرگه ده‌کات چونکه جانتای تازهو کتییی پر وینه‌ی ره‌نگاوهرنگ و په‌راو و پینووســــی جـــــــوان و رازاوه‌و جلو‌به‌رگی ره‌نگاوهرنگ و جـــــوان و له‌وی یاریی ده‌کات، به‌لام بـــــــیـــــــر له ئه‌وک و مانـــــــدوو‌بوونه‌که‌ی ناکاته‌وه، واته نازانی که چـــــــوونه فیڤرگه سیسته‌میکى دیاریکراوی هیه کاتی وانه ده‌بی بخوینى و له کاتی پشوو‌دا یاریی بکات، واته ئیستا فیڤرگه مانای به‌رده‌وامی و پابه‌ندبوونه به وانه‌کانه‌وه‌و وریابوون له‌ناو پۆلـــــــدا و به‌جیهێنانی ئهرکه‌کانی رۆژانه‌یه. ساته‌کانی یاریکردن له‌ ماله‌وه‌ش که‌مبۆته‌وه‌و چه‌ند کاتژمێریک له‌و کاته‌ی که له‌ ماله‌وه‌یه ده‌بی بۆ خۆیتدن و نووسین ته‌رخان بکریت، لیره‌وه کێشه ده‌ست پئ ده‌کات، به‌هۆی ئه‌و هۆکارانه‌ی پشـــــــتر باســـــمان کرد خۆشه‌ویستی منداڵ بۆ فیڤرگه که‌م ده‌بیته‌وه، له سالی یه‌که‌مدا منداڵ له دوو مه‌سه‌له بـــــــیه‌ش ده‌بی یه‌که‌میان که‌مـــــــبوونه‌وی کاتژمێره‌کانی یـــــــاریکردنه‌و دووه‌مییـــــان جیا‌بوونه‌وه له دایکی که به‌گریان و هاوار ده‌یسه‌لمیئ و واده‌کات دایکه‌که له‌گه‌لی بچیته فیڤرگه‌و له‌گه‌لی له‌ناو پۆله‌که‌دا بمیئنه‌وته‌وه، ئه‌م مه‌سه‌له‌یه به‌رده‌وام ده‌بی

یارمه‌تی منداڵه‌که‌ت بده بۆ قسه‌کردن

دایکی ژیا

هۆکاره‌که‌ش زۆر گرنگه له‌به‌ره‌وه‌ی پێویسته منداڵ گوبی لـــــــی بکریئ و ده‌رفه‌تی قسه‌کردنی پـــــــپـــــــدرئ تاکو هه‌ست بکات که هه‌زو خولیاکه‌ی به‌دیھێناوه.

پرسیارکردن، توێژینه‌وه‌کـــــان ئاشکرایان کردووه که پرسیارکردن له منداڵ ئه‌گه‌ر نه‌شتوانی وه‌لامیان بـــــــداته‌وه هۆکاریکی زۆر باشه بۆ هاندانی تاکو بتوانی په‌ره به زمان و قسه‌کردنی خۆی بـــــــدات، باشترین ریگه‌ش بۆ پرسیارکردن له منداڵ ئه‌و پرسیارانه‌یه که ئه‌گه‌ر نه‌توانی به زمان وه‌لامیان بـــــــداته‌وه ده‌توانی به ئاماره‌کردن وه‌لامیان بـــــــداته‌وه بۆ نموونه پرســـــــیاری لـــــــیـــــــبکه که هه‌زه‌کات پۆشاکیک له‌به‌ر بکات یاخود هه‌زه‌کات ئیستا خواردن بخوات یاخود هه‌زی له ده‌رچوونه، ئه‌گه‌ر نه‌توانی بـــــــلی به‌لـــــــی یا نه‌خیر ئه‌وه بیکوومه ده‌توانی سه‌ری جـــــــوولـــــــیئنه‌وه یاخود به‌ره‌و لای چله‌کانی راتبکیشیت.

ته‌له‌فزیۆن یاخود قسه‌کردن له‌گه‌ل که‌سیکی دیکه‌وه سه‌رقال مکه.

شیکردنه‌وی زمانى جه‌سته‌ی منداڵ، ئه‌گه‌ر دایک هه‌چ زانیاریه‌کی ده‌رباره‌ی وته‌کانى منداڵه‌که‌ی نه‌بوو ده‌توانی به‌رده‌وام بـــــــیت له‌گه‌لی به‌لام سه‌ره‌تا پێویسته زانیاری ده‌رباره‌ی زمانى جه‌سته‌یی هه‌بیئ، بۆ نموونه ئه‌گه‌ر چوو له‌ ده‌رگا که ده‌توانی پرســـــــیاری لـــــــیـــــــبکات که ئاخـــــر هه‌زی به‌ده‌ره‌ویه، یـــــــاخود ئه‌گه‌ر به‌ره‌و لای سه‌لاجه‌که چوو ئه‌وه ده‌توانی پـــــــی بـــــــلی برسیته یاخود تینوته، ئه‌گه‌ر چاوى خووراند ئه‌وه خه‌وی دیت و به‌م شیوه‌یه هانی ده‌دات که به‌رده‌وام بـــــــیت له قسه‌کردن.

پـــــــدانی ده‌رفه‌ت، له هه‌ندئ جاردا منداڵ قسه ناکات، له‌به‌ره‌وه‌ی ده‌رفه‌تی پـــــــنه‌دراوه ره‌نگه به‌هۆی ئه‌وه‌ی پـــــــش داواکردنی شتیکی بۆی جیه‌جـــــــی کراوه یاخود له‌به‌ره‌وه‌ی هه‌مـــــــوو ئه‌وانه‌ی ده‌روبه‌ری به‌رده‌وام قـــــــسه ده‌کـــــن و ده‌رفه‌ت به‌و نادن بۆ ئه‌وه‌ی قسه بکات، ئه‌م

پێویسته ئه‌و وشانه راست بکاته‌وه نه‌ک به هه‌مان شیوه‌ی وتـــــــی منداڵه‌که بـــــــلیته‌وه، چونکه شیوه‌ی وتـــــــی منداڵه‌که ئه‌گه‌ر خۆشیش بـــــــیت هۆکاریکه بۆ ترساندن منداڵه‌که له قسه‌کردن و به‌م شیوه‌یه‌ش یارمه‌تی نادات که په‌ره به زمانى بـــــــدات، له‌گه‌ل ئه‌وه‌ش کـــــــوورتکردنه‌وی هه‌ندئ وشه هه‌چ کیشه‌یه‌ک دروست ناکات بۆ نموونه ئه‌گه‌ر له بری دایه بـــــــلی دا و له‌جیاتی باوه بـــــــلی با ئه‌وه هه‌چ کیشه‌ی بۆ دروست ناکات، چونکه به‌ دووباره‌کردنه‌وی زیاتر ئه‌و وشانه فیڤر ده‌بیئ و به‌ته‌واوی ده‌لیئ.

گوییگرتن لـــــــی، منداڵ هه‌زه‌کات له‌کاتی یاریکردن به‌ته‌نها فیڤربـــــــیت، به‌لام وه‌ک هه‌ر که‌ســـــــیکی گه‌وره هه‌زه‌کات کاتی قسه‌ت له‌گه‌ل ده‌کات خۆت سه‌رقال نه‌که‌ی به‌شتی دیکه‌وه، بۆیه پێویسته بایه‌خ به‌و لایه‌نه بدریت کاتی که منداڵه‌که‌ت قسه‌ی له‌گه‌لت کرد به‌جوانی گوبی لـــــــیگه‌ره و خۆت به ته‌ماشاکردنی

باوک و خوشک و براکانی بۆ بکات، ئه‌گه‌ر له چیشته‌خانه بوو با ده‌رفه‌تی بـــــــداتی بۆ ئه‌وه‌ی گوبیستی ده‌نگه جیاوازه‌کانی که‌لوپه‌لی ناو چیشته‌خانه بـــــــیت، هه‌روه‌ها باسی ره‌نگی پۆشاکه‌کانی بۆ بکات.

خۆیتندنه‌وی کتییی پر وینه بۆ منداڵ، خۆیتندنه‌وی ئه‌و جه‌وره کتییانه‌و شیکردنه‌وی مانای ئه‌و وینه‌و جه‌ختکردنه‌وه له‌سه‌ر شته ناســـــــراوه‌کانی هه‌مـــــوو وینه‌یه‌ک ده‌رفه‌ت ده‌به‌خشیته منداڵ که زیاتر ئاشـــــــنایی له‌گه‌ل زمان په‌یدا بکات، جگه له خۆیتندنه‌وی ئه‌و جه‌وره کتییانه پێویسته دووباره و ســـــــی باره بکریته‌وه، چونکه منداڵ هه‌زی به دووباره‌کردنه‌وی چیرۆکه، ره‌نگه هۆکاری ئه‌و هه‌زه‌یان بگه‌ڕێته‌وه بۆ سروشتی تیگه‌یشتنیان بۆ به‌های دووباره‌کردنه‌وه وه‌ک هۆکاریکی گرنگی فیڤربوون.

گـــــــۆزانی به‌رده‌وام، منـــــــداڵ به‌شیوه‌یه‌کی سروشتی هه‌زی به مۆسیقاو گۆزانییه، بۆیه گوبیستی گۆزانی ئاسان ده‌بن، بۆیه ئه‌و گۆزانییه‌ی بۆ دووباره بکه‌وه تاکو گوبیستی بـــــــیت، هه‌روه‌ها پێویسته خۆتیش گۆزانی بۆ بـــــــلی، به‌گشتی منداڵ چـــــــژ له‌و ئاوازانه وهرده‌گرئ که چه‌له‌لـــــــیدانی تیا به، بۆیه بـــــــزار مه‌به له دووباره‌کردنه‌وی گۆزانی وتـــــــت، چونکه منداڵه‌که‌ت به‌دلخۆشییه‌وه گویت لـــــــیده‌گرئ ئه‌گه‌ر ده‌گت خۆشیش نه‌بیئ.

ناویردنی شه‌ته‌کان به‌ناوی خۆی، وشه‌ی ناوی زۆرمان هیه له زمان، پێویسته منداڵ فیڤری بـــــــیت، بۆیه له‌گه‌ل به‌کارهێنانی هه‌ر شتیکی ناوی شه‌ته‌که به‌ناوی راسته‌قینه‌ی خۆی به‌ره‌و داوا له منداڵه‌که‌ت بـــــــکه که دووباره‌ی بکاته‌وه.

وتنه‌وه‌ی وته‌کان به‌شیوه‌یه‌کی راستی، کاتی که منداڵ ده‌ست ده‌کاته قسه‌کردن وشه‌کان په‌چر په‌چر له‌زاریوه ده‌ره‌چن، له‌سه‌ر دایکیش

و هه‌ولـــــــی به‌رده‌وام بـــــــوون ده‌دات له‌گه‌ل ده‌روبه‌ری و هه‌نـــــــدیکی دیکه‌یان هه‌ولـــــــده‌ده‌ن که توانای جه‌سته‌یی خـــــــیان به‌هه‌یز بکه‌ن، بۆیه ئهرکی قسه‌کردن بۆ دواى ســـــــی ســـــــالی دوا ده‌خه‌ن له‌کاتیکـــــــدا ئه‌و منداڵانه‌ی که زوو قسه ده‌کهن له‌و ته‌مه‌ندا هه‌ول ده‌ده‌ن توانـــــــای جه‌سته‌یی خـــــــیان به‌هه‌یز بکه‌ن، دوور له‌و خـــــــشته‌یه‌ی که منداڵ په‌یره‌وی ده‌کات، پێویسته بزانیئ که هه‌مـــــوو منداڵی ده‌توانی زوو فیڤری قسه بـــــــیت ئه‌گه‌ر هه‌ندئ هاوکارى و یارمه‌تی بدرئ، بۆ گه‌یشتن به‌م مه‌به‌سته‌ش هه‌ندئ ئامۆژگاری ده‌خه‌نه روو.

فراوانکردنی مه‌ودای تیگه‌یشتنی منداڵ، پـــــــیش ئه‌وه منداڵ قسه بکات به‌ماوه‌یه‌ک چه‌ند وشه‌یه‌ک له مێشکی خۆی کۆده‌کاته‌وه ئه‌و وشانه هه‌ست پیکراون له‌لای منداڵ، ئه‌مه‌ش ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نـــــــی که منداڵ مانای زۆربه‌ی وشه‌کان تـــــــی ده‌کات، بۆیه پێویسته دایک منداڵ ئاشنا بکات به شـــــــوین و که‌شو‌هه‌واى جیاواز وه‌ک (بازار، شوینی یاری، کتییخانه‌و... هتداو گفتوگۆی له‌گه‌ل بکات ده‌رباره‌ی ئه‌و شه‌ته‌ی که ته‌ماشای ده‌کهن به زمانیکی ساده‌و ئاسان بۆ به‌هه‌یزکردنی تیگه‌یشتنی منداڵ و فیڤری ئه‌و شه‌ته‌ی بکات که نۆی یه‌کـــــــن وه‌ک (گه‌وره‌و بچوو، تهر و وشک، درېژو کورت، باش و خراپ و... هتدا)، هه‌روه‌ها هۆکاری به‌کارهێنانی هه‌ندئ شتی بۆ شی بکاته‌وه بۆ نموونه پـــــــی بـــــــلی ئه‌گه‌ر ئاوکه‌مان خـــــــسته سه‌ر ئاگر ئه‌وه ده‌کـــــــوئ و ئه‌گه‌ر خـــــــستمانه ناو به‌فرگر ئه‌وه ده‌بیته به‌فر.

به‌رده‌وام بـــــــوون له قسه‌ه‌کردن له‌گه‌ل منداڵ، بۆ ئه‌وه‌ی منداڵ بتوانی زمان به‌کار به‌یئ پێویسته سه‌ره‌تا لـــــــی تـــــــیگات تاکو لـــــــیـــــــی تـــــــیگات ده‌بی وشه‌کانی چه‌ند جاریک بۆ دووباره بکریته‌وه، بۆیه پێویسته دایک زۆرتر قسه‌ی له‌گه‌ل بکات بۆ نموونه باسی

فیڤربوونی زمان داهه‌ینانیکی زۆر گرنگه بۆ منداڵی بچوو، له ریگه‌ی زمانه‌وه ده‌توانی بـــــــیته بوونه‌وهریکی وهرگر، بخوات و به‌خوین و بخواته‌وه، بوونه‌وهریکی کاریگر، له ریگه‌ی زمانه‌وه ریه‌وی مۆقیایه‌تی راسته‌قینه‌ی خۆی ده‌ست پئ ده‌کات، بۆیه له‌سه‌ر دایک و باوک و ده‌روبه‌ری منداڵ پێویست ده‌کات که له‌گه‌لی هاوړئ بن.

زمان مه‌سه‌له‌ی چالاکیه، چونکه ده‌رفه‌ت له‌به‌رده‌م منداڵ ده‌ره‌خســـــــیئ بۆ به‌رده‌وام بـــــــوون له‌گه‌ل کۆمه‌لگه بچووکه‌که‌ی که خه‌زانه‌که‌یه‌تـــــــی، هه‌روه‌ها توانای بیرکردنه‌وی به‌هه‌یز ده‌کات و یه‌که‌م هۆکاری فیڤربوونه‌و مایه‌ی داهه‌ینانه.

خۆشه‌ختانه منداڵ له سه‌ره‌تای له‌دایک بـــــــوونیه‌وه به‌رده‌وامه له‌گه‌ل ده‌روبه‌ری به‌هـــــــۆی جـــــــوولانه‌وه، به‌مه‌ش پـــــــداویستییه سه‌ره‌تاییه‌کانی خۆی فه‌راهه‌م ده‌کات بۆ نموونه ئه‌گه‌ر برسی بـــــــیت ده‌گریئ و ئه‌گه‌ر ژـــــــیری ته‌ربـــــــی ئه‌وه ده‌ست و قـــــــاچى ده‌جـــــــوولـــــــیئ، له‌گه‌ل هه‌ولـــــــدانى به‌رده‌وامى منداڵ بۆ سه‌ره‌نج راکیشانی ده‌روبه‌ری به‌لاى خۆی ئه‌وه ده‌ست ده‌کات به‌ ده‌رکردنى ده‌نگـــــــی جـــــراوچـــــــۆر، ئه‌مه‌ش هۆکاریکی دیکه‌ی به‌رده‌وامیه‌یه له‌گه‌ل ده‌روبه‌ری.

هه‌رچه‌ند له هه‌وله‌کانی به‌رده‌وام بـــــــیت ئه‌وه ده‌نگی به‌هه‌یزتر ده‌بیئ و ده‌ست ده‌کات به وتنه‌وه‌ی وشه‌ی راستی و دواتر چه‌ند وشه‌یه‌کی راستی و تاکو له کۆتاییدا ده‌توانی رسته‌ی جـــــوان و خۆش بـــــــلی، ئه‌م پرۆسه‌یه‌ش نـــــــزیکه‌ی دوو ســـــــال ده‌خایه‌نی تاکو فیڤری نـــــــزیکه‌ی ٤٠٠ وشه ده‌بیئ و له ته‌مه‌نی ســـــــی ســـــــالیدا ئه‌و وشانه‌ی منداڵ ده‌توانی بـــــــلی ئه‌گاته نـــــــزیکه‌ی هه‌زار وشه، ئه‌م ریه‌رو و پـــــــشکه‌وته سروشتیه به‌پـــــــی خـــــــشته‌یه‌کی که‌ســـــــیتی ده‌روات، هه‌ندئ منداڵ به‌بچووکی قسه ده‌کات